

محمد جواد حامدی

کارشناس ارشد عمران - راه و ترابری

دیدگاه

درباره‌ی انتخابات نظام مهندسی

راحتی می‌تواند در انتخاب افراد گروه‌های دیگر تعیین کننده باشد و عملاً افراد دیگر گروه‌ها را انتخاب کند؛ ضمن آن که اکثر شرکت‌کنندگان در انتخابات، اطلاعات و شناخت کافی را نسبت به کاندیداهای گروه‌های دیگر ندارند. این امر باعث می‌شود که کاندیدای اصلح مورد نظر گروه‌های هفت گانه با اعضای کمتر لزوماً با فرد انتخاب شده یکسان نباشد؛ بنابراین، همان‌گونه که قانون به درستی در انتخابات گروه‌های تخصصی نیز مشخص کرده، انتخاب‌کنندگان هر یک از گروه‌های هفت گانه باید صرفاً از میان اعضای همان گروه باشند و هر گروه فقط مجاز به انتخاب افراد گروه خود باشد؛

۶. مورد دیگر، لزوم برگزاری انتخابات در چند روز و در یک مکان در هر شهر باشد؛ تا هم کنترل گروه‌های مجری انتخابات بر تخلفات راحت‌تر باشد و هم امکان مشارکت بیشتر اعضا در انتخابات فراهم شود. برگزاری انتخابات در یک روز با توجه به مشغله‌های مهندسان، عملاً جمع عمده‌ای از اعضا را از شرکت در انتخابات محروم می‌کند؛ ضمن آن که با توجه به گسترش امکانات ارتباطات، امکان شرکت در انتخابات از طریق اینترنت با رعایت همه‌ی اصول ایمنی شبکه می‌تواند فراهم شود. برای حفظ سلامت انتخابات لازم است در فرصت حداقل یک‌ماهه با اطلاع رسانی وسیع افرادی که خواهان شرکت در انتخابات هستند، ثبت‌نام کنند. همچنین، جهت انتخابات هوشمندانه باید رأی دهندگان در حرفه‌ی مهندسی فعال باشند و افراد ناآشنا با حرفه و فعالیت‌های مهندسی که برخی ممکن است صرفاً با داشتن مدرک مهندسی عضو سازمان شده و در حرفه فعال نیستند، تعیین‌کننده‌ی نتیجه‌ی انتخابات نباشند؛

۷. مورد دیگر، لزوم جلوگیری از کاندیداتوری افراد پرمشغله و مدیرانی است که وقت کافی برای پرداختن به امور محول شده در هیأت مدیره را ندارند؛ اما همیشه جهت مطرح ماندن و تأثیرگذار بودن در بزنگاه‌ها کاندیدا می‌شوند و با بسیج نیروها و لابی با افراد ذی‌نفوذ رأی قابل توجهی جمع می‌کنند. لازم است با تحقیق بیشتر در این مورد در اصلاح قانون راه‌حلی برای این مورد اندیشیده شود؛

۸. آخرین مورد، لزوم شفافیت در مورد هزینه‌کرد انتخاباتی افراد و جلوگیری از هر نوع ریخت‌وپاش در این مورد است. باید محدودیت‌هایی برای جلوگیری از هر نوع هزینه‌کرد نامتعارف که منجر به جمع کردن رأی به طریق نامشروع می‌شود، اعمال شود تا کاندیدایی را که از چنین روش‌هایی بهره می‌گیرد، از انتخابات محروم ساخت. ضمن آن که افراد صاحب نفوذ نباید با استفاده از امکانات نظام مهندسی و دیگر ارگان‌های ذی‌نفع (اعم از مالی یا اعتباری) بتوانند در انتخابات در استان و شهرستان‌های تابعه تأثیرگذار باشند. لازم است با رصد اقدامات افراد منتسب به نظام مهندسی و دیگر ارگان‌های ذی‌نفوذ، در جهت جمع کردن رأی برای افراد خاص از ماه‌ها قبل از انتخابات در شهرستان‌ها و مراکز استان از هر نوع شائبه‌ی فساد در انتخابات از طریق اعمال نفوذ جلوگیری شود. ♦

انتخابات هیأت مدیره‌ی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان به عنوان بالاترین رکن سازمان، مطابق قانون هر سه سال یک‌بار برگزار می‌شود. معمولاً هر قانونی با گذشت زمان و پس از مدتی اجراء، نیاز به بازنگری و اصلاحاتی دارد تا ایرادات و مشکلاتی که به مرور زمان در قانون کشف می‌شود یا با تغییر شرایط نیاز به تغییر پیدا می‌کند، بر طرف گردد که انتخابات نظام مهندسی هم از این قاعده مستثنی نیست. اکنون به نظر می‌رسد موارد زیر با توجه به چند دوره برگزاری انتخابات، نیاز به بررسی مجدد به‌وسیله‌ی کارشناسان دارد تا در صورت لزوم تغییراتی در قانون فعلی داده شود:

۱. یکی از مشکلات فعلی انتخابات، زمان ناکافی برای تبلیغات است. قطعاً در فرصت یک هفته‌ای، کاندیداها زمان کافی برای شناساندن خود و برنامه‌هایشان برای رأی دهندگان ندارند. به‌طور حتم، برای آن که مهندسان بتوانند فرصت کافی برای انتخاب هوشمندانه داشته باشند، نیاز است به‌جای آن که در یک فرصت یک هفته‌ای با بمبارانی از تبلیغات شعارگونه دست به انتخاب بزنند، در فرصتی حداقل یک‌ماهه نسبت به تحقیق در مورد کاندیداها اقدام و سپس دست به انتخاب بزنند؛

۲. در قانون فعلی تعداد کاندیداهای هر رشته با توجه به تعداد افراد عضو آن رشته تعیین می‌شود. این امر هرچند به ظاهر عادلانه به حساب می‌آید؛ اما باعث ایجاد رانت در تصمیم‌گیری‌ها برای گروه‌هایی می‌شود که اعضای بیشتری دارند و عملاً اگر موردی با منافع گروه غالب از نظر تعداد اعضا منافات داشته باشد، هیچ‌گاه تصویب نخواهد شد. به‌نظر می‌رسد مناسب است هر یک از گروه‌های هفت گانه، تعداد مساوی نماینده در هیأت مدیره داشته باشند تا از تداوم وضعیت فعلی جلوگیری شود؛

۳. از آن‌جا که تداوم مسئولیت افراد ممکن است منجر به ایجاد رانت‌هایی شود؛ بنابراین، به حکم عقل و هم‌چنین لزوم گردش نخبان در سیستم مدیریت و لزوم نوآوری در انجام مسئولیت‌ها و کاهش امکان ایجاد رانت، مناسب است تعداد دوره‌های حضور افراد در هیأت مدیره، به دو دوره محدود شود؛ هم‌چنین با توجه به زمان لازم برای تحقق وعده‌ها مانند بسیاری دیگر از انتخابات، هر دوره از سه سال به چهار سال افزایش یابد؛

۴. در هر انتخابات دموکراتیک، ارکان معمولاً از پایین به بالا شکل می‌گیرند و هر فردی بدون داشتن جایگاه در میان اعضا اقدام به شرکت در انتخابات نمی‌کند، بنابراین مناسب است در هر یک از رشته‌ها در یک انتخابات اولیه، چند برابر ظرفیت انتخاب نهایی از طریق اعضای هر رشته، انتخاب و به عنوان کاندیدا معرفی شود. این امر ضمن آن که حق انتخاب شدن را از کسی نمی‌گیرد، باعث سردرگمی رأی‌دهندگان در میان انبوه کاندیداها نمی‌شود؛ در این فرآیند همیشه کسانی انتخاب می‌شوند که ضمن مقبولیت عمومی اولیه، از حداقل شرایط لازم برای انتخاب شدن برخوردارند؛ ضمن آن که این فرآیند شناخت بیشتری از انتخاب‌شوندگان به شرکت‌کنندگان در انتخابات می‌دهد؛

۵. در انتخابات فعلی سازمان نظام مهندسی، گروه با تعداد بیش‌تر اعضا به

